

INTEGRATIE VAN ASIELZOEKERS GAAT NIET VANZELF

De grote aantallen asielzoekers die de laatste maanden naar Europa komen hebben geleid tot heftige discussies of er nog wel draagvlak is voor de opvang van nieuwe asielzoekers. In de discussies worden de termen asielzoekers en immigranten vaak door elkaar gebruikt. Migratiedeskundigen wijzen er steevast op dat je politieke vluchtelingen moet onderscheiden van economische migranten omdat ze een andere reden hebben om naar Europa te komen. Dat is zeker waar. Maar wanneer ze eenmaal hier zijn, heeft die tweedeling ook nadelen.

Arbeidsmigranten, het woord zegt het al, komen hier om te werken. We zien dan ook dat een hoog percentage van de arbeidsmigranten vrij snel werk vindt en houdt. Ze maken relatief weinig gebruik van sociale voorzieningen. Uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek blijkt bijvoorbeeld dat maar 5 procent van de Polen en 6 procent van de Indiërs vijf jaar na binnenkomst een uitkering ontvangt. Daarentegen hebben veel asielzoekers, wanneer ze eenmaal een verblijfsvergunning hebben gekregen, veel moeite om aan de slag te komen. Zo ontvangt de helft van de Iraakse immigranten, die hier als asielzoeker zijn gekomen, een uitkering. Dit wil niet zeggen dat asielzoekers niet willen werken. Zolang ze in de procedure zitten *mogen*

ze niet werken. En procedures duren vaak te lang. Gedwongen nietsdoen draagt niet bij aan een soepele integratie. En het grote beroep op sociale uitkeringen door erkende asielzoekers draagt niet bepaald bij aan het vergroten van het draagvlak voor de opvang van nieuwe asielzoekers.

Voor nieuwe asielzoekers is het heel moeilijk om aan de slag te komen. De waarde van buitenlandse diploma's op de Nederlandse arbeidsmarkt is betrekkelijk. Inburgeringscursussen zijn zeker nodig, maar garanderen geen baan. En het is de vraag hoe effectief bemiddeling door het UWV zal zijn om nieuwe asielzoekers aan een baan te helpen. Twintig jaar geleden werden Melkertbanen bedacht om mensen die op grote afstand stonden van de arbeidsmarkt via gesubsidieerde arbeid werkervaring op te laten doen. Toen er krapte op de arbeidsmarkt ontstond, zijn ze afgeschaft. Zou het niet verstandig zijn om nu "Asscherbanen" in te voeren om asielzoekers een betere start in Nederland te geven? Anders is het risico heel groot dat veel asielzoekers straks langdurig afhankelijk zijn van een uitkering. Pas als over een paar jaar net zoveel erkende asielzoekers een baan hebben als economische migranten kunnen we zeggen dat hun integratie geslaagd is. Maar dat gaat niet vanzelf.

Joop de Beer is themaleider van de onderzoeksgroep Population Ageing & Longevity bij het NIDI.